

ARBEJDSGRUPPEN VEDR. REVISION
AF VARETÆGTSANORDNINGEN

Den 3. maj 1977.

Direktoratet for kriminalforsorgen.

Direktoratet har til arbejdsgruppen over- sendt folketingets ombudsmands skrivelse af 13. januar 1977 (hvori henvises til tidligere skrivelser) vedrørende anvendelse af visse varetægtssurrogater med anmodning om en udtalelse.

Arbejdsgruppen, der har behandlet spørgs- målet på sine møder den 3. februar og den 24. marts 1977, skal udtale følgende:

Arbejdsgruppen er enig med ombudsman- den i, at retten ikke er udlukket fra som et »fængslingsurrogat« i medfør af retspleje- løvforslaget § 765, stk. 2, at træffe bestem- melse om en ordning, hvorefter en sigtet har ophold i en af kriminalforsorgens institutio- ner, men samtidig har tilladelse til at forlade institutionen med henblik på arbejde eller uddannelse.

Udgang med henblik på uddannelse og arbejde er derimod ikke forenelig med egent- lig varetægt, idet øjemedet med varetægten (jf. forslaget § 770, stk. 1) næppe kan sikres, dersom der tillades udgang uden ledsager (jf. forslaget § 771, stk. 2, hvor ledsager udtryk- keligt foreskrives).

Selv om varetægtsbetingelserne som ud- gangspunkt skal være opfyldt også ved an- ordning af varetægtssurrogater, er der dog en enkelt afvigelse mellem forudsætningerne for henholdsvis varetægt og varetægtssurrogater, idet proportionalitetsbetingelsen (jf. forslaget § 762, stk. 3, in fine) kan fremtræde med for- skelligt indhold, alt efter de iværksatte foran- staltningers indgribende karakter.

I sådanne – i praksis »sjældne« – situatio- ner, hvor forudsætningerne for varetægtssur- rogater, men ikke for egentlig varetægt, er til stede, kan en ordning som den skildrede tænkes etableret i medfør af § 765. Dette kunne således være tilfældet, hvor en arre- stant efter nogen tids varetægt begærer vare- tægten ophævet mod etablering af en surrogat-ordning med fortsat ophold i insti-

tutionen, men nu med tilladelse til at forlade den med henblik på arbejde, uddannelse el- ler andet tilsvarende. Det forudsættes imid- lertid, at retten finder, at proportionalitetsbe- tingelsen ikke længere indicerer varetægt, men kun den mindre indgribende foranstalt- ning.

Ombudsmanden peger på, at forslagets § 777 synes at indeholde en uklarhed, som ber- orer på, at arresthusene både er »varetægtsar- rester« og »fuldbyrdelsesanstalter«.

Der er i arbejdsgruppen enighed om, at »en anstalt for personer, der udstår friheds- straf« (jf. forslagets § 777, første punktum) efter sin ordlyd klart omfatter arresthusene i disses egenskab af fuldbyrdelsesinstitutioner. Man kunne derfor godt – teoretisk – forestil- le sig en § 777 overførsel, som ikke fik kon- sekvenser for arrestantens placering, men kun for reguleringen af hans forhold under varetægten.

Muligheden forbliver imidlertid teoretisk under de nuværende generelle retningslinier for anbringelse af afsonere. I arresthus ind- sættes kun personer, der skal afsone hæfte eller ganske kortvarige fængselsstraffe. Hvor den påsigtede kriminalitet må antages at føre til sanktioner af denne art, er varetægt sæd- vanligvis udelukket (jf. forslagets § 762, stk. 1 og 3). Og da overførsel efter forslagets § 777 i almindelighed forudsættes at ske til den institution, hvor fuldbyrdelse i øvrigt må for- ventes at finde sted (jf. betænkning 728, s. 75), vil § 777-overførsel inden for arresthuset dermed normalt være udelukket. Kun i de konkrete tilfælde, hvor de nævnte retningslin- nier fraviges, således at også længerevarende straffe afsones i arresthus, kan sådanne § 777-overførsler inden for arresthusets ram- mer forekomme.

Arbejdsgruppen finder ikke, at de to spørgsmål, som rejses af ombudsmanden, er af en sådan art, at de kan siges at udspringe